

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФИИ И ГЕОИНФОРМАТИКИ
Кафедра физической географии мира и образовательных технологий

ЛИСОВСКАЯ Елизавета Игоревна

СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ К ГЕОГРАФИЧЕСКОМУ И
ТИПОЛОГИЧЕСКОМУ АНАЛИЗУ ЛЕСНОЙ РАСТИТЕЛЬНОСТИ
БАСЕЙНА РЕКИ ПРИПЯТЬ (В ПРЕДЕЛАХ РЕСПУБЛИКИ
БЕЛАРУСЬ)

Магистерская диссертация

специальность 7-06-0532-01 «География»

Научный руководитель Дмитрий Геннадьевич
Груммо
кандидат биологических наук,
доцент

Допущена к защите

«___» _____ 2025 г.

Зав. кафедрой физической географии мира и
образовательных технологий

_____ А.А. Карпиченко

кандидат географических наук, доцент

Минск, 2025

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ К ГЕОГРАФИЧЕСКОМУ И ТИПОЛОГИЧЕСКОМУ АНАЛИЗУ ЛЕСНОЙ РАСТИТЕЛЬНОСТИ БАСЕЙНА РЕКИ ПРИПЯТЬ (В ПРЕДЕЛАХ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ)

Целью настоящей работы послужило проведение типологического и географического анализа лесной растительности бассейна реки Припять в пределах Беларуси. Для её достижения были выдвинуты задачи, касающиеся обоснования бассейнового принципа, физико-географической характеристики региона, описания формаций и типов леса, сравнительной характеристики выделенных синтаксонов по лесорастительным районам, а также построения ряда карт. Объектом исследования послужил бассейн реки Припять с бассейнами второго порядка. В качестве предмета были взяты формационно-типологический состав и его местоположение.

В ходе написания работы котиrowались такие методы, как описательно-географический, анализ литературных источников, дедуктивный, аналитический, статистический, картографический.

Новизна настоящей работы заключается в применении современного инструментария при картографировании такого обширного региона, включающего сразу 3 геоботанические подзоны. Ранее в литературе освещалась растительность Полесья, что по специфике географического положения имеет меньший охват важных хорологических и типологических данных и недостаточность для анализа бассейна Припяти. В пределах бассейна Припяти выделяется 9 формаций, из которых превалируют сосновые и черноольховые, и 23 типа леса с доминантами в виде кустарничковых, мшистых, снытевых, крапивных, произрастающих в нижнем ярусе. Материалы могут быть использованы в деятельности лесных хозяйств и образовательной сфере для ознакомления с существующими на территории бассейна лесами. Также будет полезна для не специалистов из области геоботаники или лесоводства.

По теме, связанной с темой магистерской диссертации было написано 2 статьи.

Работа состоит из введения, общей характеристики работы, 4 глав, заключения, списка использованных источников, приложений А и Б. Изложена на 103 стр.

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА РАБОТЫ

СУЧАСНЫЯ ПАДЫХОДЫ ДА ГЕАГРАФІЧНАГА І ТЫПАЛАГІЧНАГА АНАЛІЗУ ЛЯСНОЙ РАСЛІННАСЦІ БАСЕЙНА РАКІ ПРЫПЯЦЬ (У МЕЖАХ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ)

Мэтай сапраўднай працы паслужыла правядзенне тыпалагічнага і геаграфічнага аналізу лясной расліннасці басейна ракі Прыпяць у межах Беларусі. Для яе дасягнення былі вылучаны задачы, якія датычацца абгрунтавання басейнавага прынцыпу, фізіка-геаграфічнай характарыстыкі рэгіёну, апісання фармацый і тыпаў лесу, параўнальнай характарыстыкі выдзеленых сінтаксонаў па лесараслінных раёнах, а таксама пабудовы шэрагу карт. Аб'ектам даследавання паслужыў басейн ракі Прыпяць з басейнамі другога парадку. У якасці прадмета былі ўзяты фармацыйна-тыпалагічны склад і яго месцазнаходжанне.

У ходзе напісання работы каціраваліся такія метады, як апісальна-геаграфічны, аналіз літаратурных крыніц, дэдуктыўны, аналітычны, статыстычны, картаграфічны.

Навізна сапраўднай працы складаецца ва ўжыванні сучаснага інструментара пры картаграфаванні такога шырокага рэгіёна, які ўключае адразу 3 геабатанічныя падзоны. Раней у літаратуры асвятлялася расліннасць Палесся, што па спецыфіцы геаграфічнага становішча мае меншы ахоп важных харалагічных і тыпалагічных звестак і недастатковасць для аналізу басейна Прыпяці. У межах басейна Прыпяці вылучаецца 9 фармацый, з якіх пераважаюць хваёвыя і чорнаальховыя, і 23 тыпы лесу з дамінантамі ў выглядзе хмызняковых, імшыстых, сныцевых, крапіўных, якія растуць у ніжнім ярусе. Матэрыялы могуць быць скарыстаны ў дзейнасці лясных гаспадарак і адукацыйнай сферы для азнаямлення з лясамі, якія існуюць на тэрыторыі басейна. Таксама будзе карысная для не спецыялістаў з вобласці геоботанікі ці лесаводства.

Па тэме, звязанай з тэмай магістарскай дысертацыі было напісана 2 артыкулы.

Праца складаецца з увядзення, агульнай характарыстыкі працы, 4 частак, заключэння, спісу выкарыстаных крыніц, прыкладанняў А і Б. Выкладзена на 103 стар.

ABSTRACT

MODERN APPROACHES TO THE GEOGRAPHICAL AND TYPOLOGICAL ANALYSIS OF THE FOREST VEGETATION OF THE PRIPYAT RIVER BASIN (WITHIN THE REPUBLIC OF BELARUS)

The purpose of this work was to conduct a typological and geographical analysis of forest vegetation in the Pripyat River basin within Belarus. To achieve this, the following tasks were put forward: substantiation of the basin principle, physical and geographical characteristics of the region, description of forest formations and types, comparative characteristics of the identified syntax by forest growth areas, and construction of a number of maps. The object of the study was the Pripyat River basin with second-order basins. The formation-typological composition and its location were taken as the subject.

During the writing of the work, such methods as descriptive-geographical, analysis of literary sources, deductive, analytical, statistical, cartographic were quoted.

The novelty of this work lies in the use of modern tools in mapping such a vast region, including 3 geobotanical subzones at once. Previously, the literature covered the vegetation of Polesie, which, due to the specifics of the geographical location, has a smaller coverage of important chorological and typological data and is insufficient for analyzing the Pripyat basin. Within the Pripyat basin, 9 formations are distinguished, of which pine and black alder prevail, and 23 types of forest with dominants in the form of dwarf shrubs, moss, goutweed, nettles, growing in the lower tier. The materials can be used in forestry activities and in the educational sphere to familiarize with the forests existing in the basin. It will also be useful for non-specialists in the field of geobotany or forestry.

On the topic related to the topic of the master's thesis, 2 articles were written.

The work consists of an introduction, general characteristics of the work, 4 chapters, conclusion, list of references, appendices A and B. Presented on page 103.